

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU.—S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

STEV. (No.) 207.

CHICAGO, ILL., PETEK, 24. OKTOBRA — FRIDAY, OCTOBER 24, 1930.

LETNIK XXXIX.

Sovjeti pritiskajo na delavstvo. - Za oborožitev Nemčije.

STROGO POSTOPANJE Z DELAVCI V RUSIJI, KI SAMOVOLJNO PREMENE DELO. — POMANKANJE DELAVCEV. — DELAVCI DOBE ZA ŽIVLJENJE LE NAJPOTREBNEJŠE. — IZJEMA S TUJECIMCI.

Moskva, Rusija. — Na pobudo komunistične stranke in delavskih unij je sovjetska vlada izdala nove stroge odredbe glede zaposlovanja delavcev v tovarnah. Da bi delavci svojevoljno ne menjavali mesta svojega dela in si prebrali druge tovarne, je v odredbi ukrenjeno, da se tekom prihodnjih dveh let ne sme noben delavec povisati, ako je premenil delo na lastno pest, in tisti, ki je pustil delo, ne bo dobil nobene pomoči od posredovalnic za delo. Nasprotno pa se naj gleda na to, da se bodo nagradili tisti, ki bodo kazali pri delu posebno gorečnost; takim se naj da več jesti, več obleke, in nekaterim celo brezplačno potovanje v inozemstvo.

Ker sovjetska vlada z vsemi razpoložljivimi sredstvi deluje v namerno naglico, da uspe s svojim petletnim industrijskim programom, potrebuje pri tem obilico delavskih moči tako, da je glede njih precej v stiski. In ravno vsled tega je bila prisiljena, da je izdala gori omenjene odredbe. Resnica je, da v Rusiji danes ni brezposelnosti, a enako pa je tudi, da mora ruski delavec več pretrpeti, kakor katerikoli drugi delavec in je popolnoma podoben tlačanom iz prejšnjih stoletij. Dočim vlada brezobzirno pritiska nanj s težkim delom, mu da za njegovo življenje nasprotno le najpotrebnejše. Prodajalen, kakor obstojajo v drugih deželah, v današnji Rusiji ne pozna.

Vse prodajalne so izpremenjene v vladna skladišča, kjer so izložbe popolnoma prozne. Vsakemu državljanu posebej je odkazano, v katerem kakem skladišču dobiva svoje potrebščine, in nabaviti si jih ne more nikjer drugje. In tudi v svojem skladišču dobi vse le na karte. Za vsak najmanjši kosček obleke mora biti potrjeno od svoje tovarne, da ga v resnici potrebuje, medno si ga more nabaviti.

Veliko izjemo pa delajo sovjeti s tujecem, ki so bili pripušteni v njih deželo. Za te je v Moskvi na razpolago največja prodajalna, ki, enako drugim, tudi nima nič razstavljenega po oknih, v katerih pa tujec brez vsake omejitve vse, kar hoče.

ITALIJANSKA VLADA ZA BREZPOSELNE

Rim, Italija. — Tudi na Italijo pritiska "brezposelnost" z nami svojimi žlimi posledicami. Razpravljalo se je o tem, da bi država izdajala podporo brezposelnim, a je vlada to predstavo za pomoč zavrnila in je namesto tega odobrila kredit v znesku \$7.000.000, ki bo porabljen za gradbe javnih del in se bo na ta način moglo zaposliti preko žime okrog 40 tisoč delavcev.

KLIC, DA SE NEMČIJA OBOROŽI

Organizator sedanje nemške armade zahteva, da Nemčija poveča svojo obrambno silo. — Javno mnenje v Nemčiji se nagiblje na Hitlerjevo stran.

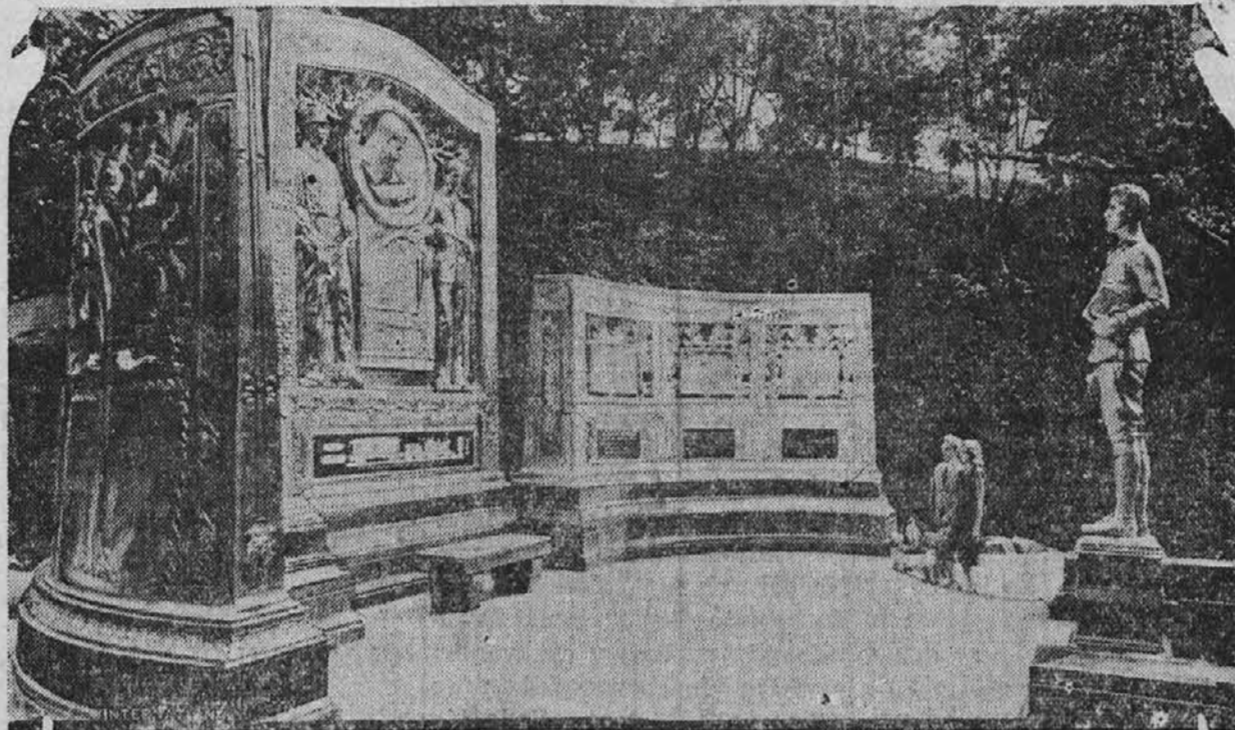
Berlin, Nemčija. — Dasi ni pričakovati, da bi v sedanji finančni krizi, v kateri se Nemčija nahaja, imel poseben vpliv govor, ki ga je imel pretekli ponedeljek general Hans von Seeckt, organizator sedanje nemške armade, drž. brambe, vendar pa se iz njega lahko sklepa, da bo Nemčija po vseh svojih zmožnostih posvetila pozornost svoji armadi. Omenjeni mož je namreč govoril pri tajni seji, pri kateri so bili navzoči člani parlamenta, ki so bili izbrani v odbor za zunanje zadeve, in dejal: "Zdaj, ko se je popolnoma izjalovila konferenca v Genovi glede splošne razorožitve, je primorana Nemčija, da sledi vzgledu drugih evropskih držav in poveča moč svoje armade. — Locarnska pogodba ni stabilizirala ali izboljšala mednarodnih odnošajev, in tudi ni pričakovati, da jih bo v bodočnosti."

Senzacijo te izjave poveča tem bolj, da general Seeckt ne pripada nikakim ekstremistom, ampak zasleduje zmerno politiko pokojnega Stresemanna. Kakor pa je sedaj videti, se bolj nagiblje na Hitlerjevo stran, in po njem je sklepati, da se tudi drugače obrača na reakcionarno stran celotno nemško javno mnenje. O tem še bolj potrjuje dejstvo, da je bil W. Frick, eden vodij Hitlerjeve stranke, imenovan načelnikom odbora za inozemske zadeve, katero mesto je do zdaj zavzemal pripadnik zmerne stranke.

"VARUHI" JAVNOSTI

Chicago, Ill. — Je pač križ, ako se mora varovati celo tiste, od katerega pričakujes, da ti bo pomagal. Taki "varuhi" so nekateri policisti v Chicagu. Ujeta in aretirana in odpuščena od svoje službe sta bila dva policista, E. Daliege in J. McCarthey, ki sta skušala za grožnjami izsiliti od lekarnarja Mason, 1751 W. 95th St., znesek \$25.000, a sta se dala "pogovoriti" in popustila na \$5000. Lekarnar, kateremu sta grozila, da ga bosta naznanila, češ, da je nameraval bombardirati več okoliških prodajal, ako jim ne izplača svote, je naznanil celo stvar policijskemu načelniku samemu, ki je potrebno odredil, da sta bila tička ujeta, ko sta prišla k lekarnarju po denar.

SPOMENIK, ZGRAJEN IZ PRISPEVKOV USLUŽBENCEV

Krasni spomenik, katerega sliko vidimo zgoraj, je postavljen v spomin Geo. Westinghouse, iznajditelja zračne zavore in raznih drugih koristnih pripomočkov. Spomenik, ki je bil postavljen iz prispevkov uslužbencev Westinghouse tovarn, po številu kakih 60.000, stoji v Pittsburghu v Schenley parku.

PREDLOG ZA BREZPOSELNO

Vsako podjetje naj bi zaposlilo še enega delavca.

Chicago, Ill. — Predsednik tvrdke Olson Rug Co. je postavil vsem delodajalcem originalen predlog, naj bi namreč v svrhu delnega omiljenja brezposelnosti vsak delodajalec najel preko zime vsaj enega delavca več. Omenjena tvrdka je tudi sestavila odbor, ki bo propagiral med delodajalci, da ta nasvet sprejmejo. Na ta način bi se znatno znižalo število oseb brez dela. Res je, da bi to povzročilo tveganje nekaj izrednih stroškov, ki pa bi se vendar lahko utrpeli, ako pomislimo, da je vsak delodajalec znižal število svojih delavcev na najnižji minimum.

OLAJŠAVE PRISELJENŠTVA ZA JUDOVŠKE VDOVE

Pariz, Francija. — Pri ortodoksnih Judih je udomačena žudna navada, imenovana "chalitz", po kateri se je vdovi prepovedano zopet omožiti, predno se ni ponudila v zakon najstarejšemu bratu svojega umrlega moža. Ta navada je nekaj verski zakon, kateremu se mora ugoditi tudi pod najtežjimi okoliščinami. Zato je bilo amer. državnemu tajništvu nedavno predloženo, da se takim vdovam, ki živijo v Evropi, a najstarejši brat njih umrlih mož prebiva v Ameriki, dovoli olajšava pri izdajanju potnega lista, da se lahko oddolže tem svojim verskim predpisom.

— Pariz, Francija. — Veliko ogorčenje vzbuja med tujkajšnjimi ruskimi emigrantnimi govorniki, da je bilo truplo generala Koutiepoja, katerega so umorili sovjetski plačanci, razsekano na štiri dele in vsak del posebej pokopan na nekem pokopališču za pse.

KRIŽEM SVETA ŠE VEČ ŽRTEV NESREČE

San Jose, Cal. — Strašen način samoumora si je izbral 60 letni A. Alloggi. Na nekem samotnem kraju se je privezal na kol, se polil z gasolinom in zažgal. Njegovo truplo so našli popolnoma izgoljteno.

Jeruzalem, Palestina. — Odlok angleške vlade glede palestinskih Judov je povzročil po vsej Palestini veliko razburjenje. Prava panika je vladala pretekli terek po jeruzalemskih ulicah in prodajalci posebnih izdaj časopisov so bili od množice naravnost oblegani.

Niuafou otok. — Po dolgih tednih čakanja in pripravljanja so astronomi, ki so se zbrali iz celega sveta na tem otoku, končno prišli na svoje, ko se jim je preteklo sredo posrečilo vzeti 41 fotografskih slik popolnega solnčnega mrka.

Washington, D. C. — Mornarskemu tajništvu je bil predložen načrt za graditev novih ladij v smislu londonskega pakta, ki predvideva za to delo po 100 milijonov dolarjev letnih izdatkov, dokler bodo določbe londonskega pakta veljavni.

Rio de Janeiro, Brazilija. — Med tem, ko močno deževje ovira uspešnejše vojne operacije na bojnem polju proti upornikom, porablja predsednik W. Luis ta čas za reorganizacijo svojih napadalnih čet. Posebno pozornost posveča letalskim četam.

DUHOVNIŠKE VESTI

Po navodilu ravnatelja novega milwauskega nadškofa, bo semeniški bogoslovec, Slovenec Staudohar, poslan v Rim, da tam nadaljuje svoje študije. Rojaku čestitamo na tej časti in mu želimo obilo uspehov.

SAMI SVOJO PLAČO ZNIZALI

Berlin, Nemčija. — Člani pruskega parlamenta so sami priznali, da so do zdaj dobivali previsoko plačo, in so glasovali, da se jim zniža, in sicer od 750 mark na mesec, kakor so dobivali doslej, na 600 mark. To se je zgodilo v smislu programa nemške vlade, ki je določila, da se vse plače znižajo za 20 odstotkov.

Do zdaj so našli smrtnih žrtev rudniške nesreče pri Achenu na 248.

Berlin, Nemčija. — Pretresljivi prizori se odigravajo v malem rudarskem kraju Alsdorfu pri Achenu, kjer se je pretekli terek pripetila grozna rudniška katastrofa. Na delu je še vedno reševalna akcija, ki odkopava zasute rudarje, kateri pa so po večini že vsi mrtvi. Do zdaj znaša število smrtnih žrtev 248, okrog 30 pa se jih nahaja še pod zemljo, katerih usoda je še popolnoma negotova. Izmed rešenih je do sto poškodovanih, nekateri tako težko, da bodo brzokone tudi podlegli. Take rudniške nesreče nima Nemčija zaznamovati že od leta 1908.

DUHOVNIŠKE VESTI

Po navodilu ravnatelja novega milwauskega nadškofa, bo semeniški bogoslovec, Slovenec Staudohar, poslan v Rim, da tam nadaljuje svoje študije. Rojaku čestitamo na tej časti in mu želimo obilo uspehov.

SAMI SVOJO PLAČO ZNIZALI

Berlin, Nemčija. — Člani pruskega parlamenta so sami priznali, da so do zdaj dobivali previsoko plačo, in so glasovali, da se jim zniža, in sicer od 750 mark na mesec, kakor so dobivali doslej, na 600 mark. To se je zgodilo v smislu programa nemške vlade, ki je določila, da se vse plače znižajo za 20 odstotkov.

Iz Jugoslavije.

VELIKI KONGRES JUGOSLOVANSKIH ZDRAVNIKOV V SPLITU. — NEKAJ IZ NOVOMEŠKE KRIMINALNE KRONIKE. — KRALJICA V LJUBLJANI. — SMRTNA KOSA IN DRUGE NOVICE.

XII. zdravniški kongres v Splitu. Split, 4. okt. — Danes pop. ob 3:30 je bil otvoren kongres združenja jugoslovanskih zdravnikov v veliki dvorani občinskega gledališča v Splitu. Kongres je otvoril predsednik dr. Blašković. Po končanih poročilih v vseh odborih, je bil izvoljen za predsednika prof. dr. Alojzij Zalokar iz Ljubljane. Udeleženci so se po končani seji podali skozi Pašmanski zaloz, kjer so na licu mesta, kjer se je zgodila nesreča parnika "Karadjordje", spustili v morje steklenico s spominsko listino in krassen spominski venec, v spomin žrtvam.

Veliko cerkveno slavlje na Lazah

Na Lazah pri Uršnih selih se je dne 28. sept. vršila velika cerkvena slavnost. Z vsakoletnim cerkvenim žegnanjem je bila letos združena slovesnost blagoslovljenja prenovljenih oltarjev in novega križevega pota. Cerkev je vsa preslikana in ima tudi nov tlak, ki ga je napravil Ivan Gostinčar iz Pšate. Pri slovesnosti je prepeval del pevskega zbora frančiškanske cerkve v Novem mestu.

Huda nezgoda

Ivan Stanger iz Moravce se je v gozdu nad Vrhovim vlegel na zakurjeno ogljarsko kopo in zaspal. Med tem se je na njem vžgala obleka. Našli so mrtvega s skoro popolnoma sežgano desno nogo.

S stroja je padel

Težke poškodbe je zadobil 26letni žel. kurjač v Mariboru Ferdinand Koren, ko je padel s stroja. Najbolj se je poškodoval na glavi in po obrazu.

Nesreča

V celjsko bolnico je prinesla 9letna hčerka dnarice Agata Zolarjeva iz Bezovice pri Konjicah v robec zavito lastno desno roko, ki ji jo je odrezala slamoreznica. Revica je mislila, da jo bodo prišli nazaj.

Ruše

Ruška cerkev je bila za letošnji shod oskrbljena za lepo novo električno razsvetljavo, ki je posebno okusno izpeljana na velikem oltarju okrog kipa Matere božje.

Prezid

Fantje so v Prezidu napadli Milana Hudolina in mu prizadejali z nožem več nevarnih sunkov v vrat, prsa in po rokah, da so ga morali peljati v ljubljansko bolnico.

Napad

22letni zidar delavec Al. Zalezina iz Treščine pri Mokronogu je nekega večera sedel v gostilni pri Činkoletu v Dol. Lankicah. Ko ga pride nek znanec klicati, se Zalezina poda ven, proti domu. Izpod kozolca se pa vsujejo fantje in začnejo udrihati po Zalezini s kolci in pestmi. Prizadejali so mu težko rano na glavi, ko so mu prebili lobanjo.

Otrok v žarečem pepelu

Pri posestniku Novaku v Prelogu pri Mokronogu so poravnili žareči pepel. V odstranjenem žarečem pepelu, ki je ležal na kupu ob kraju, je padel 2letni posestnikov sinček Josip in se hudo opekli.

Krvav pretep na pokopališču

V neki vasi pri Busovači so nedavno stepli kmetje na pokopališču. Pretepa se je u-

ZAPISNIK OSME KONVENCIJE D. S. D.

(Nadaljevanje z 3. str.)
Jakob Štrukel, La Salle, Ill., 2. nadzornik.
Joseph L. Drašler Jr., Waukegan, Ill., 3. nadzornik.
Porotni odbor:
Anton Štrukel, La Salle, Ill., 1. porotnik.
Joseph Pavlakovich, Pittsburgh, Pa., 2. porotnik.
Mary Kremesec, Chicago, Ill., 3. porotnica.
Pri volitvi za mesto prihodnje konvencije, je zmagal Pittsburgh, Pa.

ni živijo.
Nato je brat predsednik zaprisegel vse one glavne uradnike (ice), kateri se ne udeležijo seje glavnega odbora 1. januarja. V primernem tonu jih je umestil in jim želel božjega blagoslova in veliko uspeha v njih delu za Družbo sv. Družine. Nato je uradno zaključil osmo redno konvencijo. Nato se je vsa zbornica spomnila v molitvi rajnih sobratov in sosester Družbe sv. Družine. Med veselimi razpoloženjem se je zbornica razpustila.

Gec. Stonich, gl. predsednik.
Paul J. Laurich, zapisnikar.
John Gottlieb, pomož. zapis.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 1 D.S.D.

Joliet, Ill.
Tem potom se naznanja vsem članom in članicam, da bodo naše redne seje zopet vsako zadnje nedeljo v mesecu v stari šoli. 10. naša uradna seja bo v nedeljo popol., 26. oktobra, točno ob 1. uri. Vabimo vse naše člane in članice, da se udeležijo te važne seje. Kakor po navadi, bo tudi sedaj na tej seji poročilo naših nadzornikov za zadnje tri mesece. Na tej seji bomo videli naše nove kandidate, ki bodo pristopili v naše društvo. Vsi ti kandidati so tudi vneti in dobri kegljanci, ki se vsaki četrtek večer z nami veselijo in kegljajo. Upam, da jih bo društvo z veseljem sprejelo, kajti vsi so še mladi in čvrsti. Obenem se vabi na to sejo tudi vse one kegljalce, ki so bili že prej sprejeti. Naj pridejo na to sejo, da jih vidijo tudi starejši člani, kakšni junaški fantje so.

Za kegljarski klub ima seveda največje zasluge predsednik športnega odbora in ta je sobrat Frank J. Wedic, ki je vse tako lepo uredil, da se sedaj v zimskih večerih lepo zabavamo.

Bolni člani so: George Kuzma, 1323 Vine Street; John Cankar, 711 Summit St.; Simon Vončina, John Udovick, 1185 Dill Ave., Sheboygan, Wis.; Izidor Laknar, 2331 Cora St., in Anton Nemanich st., 1015 Rayner Ave. Za vse te bolne člane morajo biti bolniški listi na seji v nedeljo, dne 26. oktobra t. l. Obenem želim vsem tem bolnim članom ljubelega zdravja.
Sobratski pozdrav.
Leis Martinich, tajnik.

IZ URADA DR. SV. TEREZIJE ŠT. 16 D.S.D.
Chicago, Ill.
Naznanja se vsem članicam društva sv. Terezije št. 16 DSD., da se prihodnje seje vse udeležijo seje, ki bo dne 27. oktobra zvečer ob pol 8. uri v cerkveni dvorani. Ker je seja važna, pridite vse članice na to sejo. Vsaka naj pove tajnici, za koliko se misli zavarovati za bolniško podporo, da potem tajnica pošlje glavnemu tajniku. Sedaj bomo imeli tri razrede za bolniško podporo, ker bomo pod centraliza-

cijo. Vsaka se lahko zavaruje za \$7.00, \$5.00, ali pa za \$3.00 na teden bolniške podpore. Za \$7.00 bolniške podpore na teden bo treba plačevati po 75c, za \$5.00 na teden boln. podpore bo treba plačevati 50c, za \$3.00 na teden bol. podpore pa 35c na mesec. — Radi tega je potrebno, da pridete vse na sejo, kjer vsaka pove, za koliko se misli zavarovati za bolniško podporo. Zdjaj ne bo nobenega izgovora. Če bo katera za večjo svoto zavarovana, več bo plačevala in več bo dobila v slučaju bolezni.

Cenjene sestre! Upoštevajte ta opomin in olajšajte delo tajnici in gl. tajniku. Prejko bo imela tajnica vse uknjiženo, prej bo lahko poslala gl. tajniku na gl. urad. Sesterski pozdrav,
Mary Anzenc, tajnica.

IZ URADA DR. SV. CECILIJE ŠT. 12 D.S.D.

Joliet, Ill.
Naznanilo. Kam pa v torek večer, 28. oktobra? — Nikamor drugam, kakor v Slovenija dvorano na plesno veselico, katero priredi društvo sv. Cecilije. Saj to je pač menda že vsakemu znano, da kadar one priredijo plesno veselico, je to nekaj izvanrednega. Zato ste vsi povabljeni, da se te veselice udeležite in se malo pozabavate. Ob 11. uri se bo dalo vsem tistim, ki pridejo na veselico "lunch". Potem se bo spet naprej plesalo do 1. ure popolnoči.

Ako hoče katera članica kaj prostovoljno darovati za lunch, naj to stori vsaj do torka zjutraj. Ako katera teh želi, da se darovano pride iskat na dom, naj se oglasi pri meni na mojem domu, ali pa naj pokliče telefon št. 4767-R., pa bom poskrbela, da se pride iskat. Pozdrav, dokler se ne vidimo v torek večer.
Rose Bahor, tajnica.

Our Young DSD THE BIG EVENT

Joliet, Ill.

Shhhh!!!!
Listen my friends and you shall hear,
Of a Hallowe'en Dance that is drawing near.
Let me tell you it's going to be greater than great,
The night that is set is October twenty-eighth.
The decorations and affects will be a wow!
The cats will be delicious. Keen? And how!
And can you imagine? A moonlight dance!
Where cats will meow, while youth will prance,
A huge orange moon will light the hall.
Pumpkins will grin and witches call.
Eerie noises might rent the air.
So girls, don't faint, please play us fair,
We don't want to scare or frighten you sick,
We're just giving a dance with lots of kick.
St. Cecilia's are giving this

gala affair,
Everybody who is anybody is sure to be there.
No invitations will be sold at the door,
Please give me a ring for one or more.
So, boys! Date up that girl of your dreams,
Slick up and come where you are sure to be seen.
A. Nemanich.

BITS-A-BOUT D.S.D. BOWLERS

Joliet, Ill.
No doubt you are all looking forward to that great surprise I promised you, but being so very busy this week with our grand dance that's in store for all of us the 28th of this month, you will have to excuse me till next week.
Say girls, do you know that one of our fellow bowlers has a permanent wave? Do you know that his girl insisted he have it cut off, so every week he visits the barber shop. But in vain, it still persists in remaining "naturelle", ha, ha!

Well, Eddie, I guess you win as to who the "Klever Kid" is. My inquisitive nature was at last eased when I was informed as to who that most talked about person it.
Ohhh! At last I know who the "man in gray" is. Whew! And to think I went to school with his brother. Oh, dear Mr. K., have you an invitation to St. Cecilia's Hallowe'en dance? If you haven't, won't you please come and ease a palpitating heart by giving her a dance or at least a smile? All information as regard my knowledge as to who you are was obtained from R. B., our modern Sherlock Holmes, who was paged by "Don" C.

Bright and early Monday morning as I was in the Post Office, who should I bump into but little Tony Faber. — "Whew! R. B. you must look into this and paid out who that fair La Salle dame is. Or Tony won't you help us out?
Anne, will you please write a poem for a certain light haired young fellow who so pleadingly asked you for one? I wonder if he'll do you a special favor and come to the Hallowe'en Dance?
Benny, I wonder if you got your thrill? Well we see even our young married people are coming out. Clara Kostelz is the latest young matron to join the bowling team. More power to them.

We see, Johnny on the spot was right there to take Mary K. home from the Alamo. I don't blame him though with all the good looking young lads around there.
I don't know why people feel sorry for Jennie's horse? Why not sympathize for the rider?
A Cecelian.

D.S.D. BOWLING LEAGUE

Joliet Ill.
The Holy Family Society
Bowling League:
Standing.
Ladies:
No. 1 7-2

Table with bowling scores: No. 2, 2-7, 209, Kuzma 204, Plisich and Stukel with 200 each. Men: W. L. No. 4, 6-3. No. 3, 5-4. No. 6, 4-5. No. 5, 3-6.

Team No. 4 leads the mens' division of the league, having six victories and three defeats to its credit. Captain "Toots" Kuzma proved that he can do something besides pitch baseball. Their closest competitor is No. 3 with five victories and four defeats. Captain Frank Wedic, besides being the Supreme Secretary of our organization can also bowl a bang-up game. Team No. 6 with Captain "Gus" Muren, doing the heavy scoring, took high three game honors of the league with 2250 pins. The honor bowlers are: Stonich

proti Kaju Juliju Cezarju. Našli so dobro ohranjene dele pohištva, okrašene z umetniško izdelanimi levjimi glavami, na katerih je napisano ime: P. Servilius Casca Longus. Kakor znano, je Kaska med prvimi zabodel Cezarja z bodalom.

Med mnogimi drugimi dragocenimi predmeti so našli tudi veliko srebrno čašo, okrašeno z reliefi Tritona in Nerejid ter raznih morskih pošasti. Največjo pozornost umetniških krogov pa vzbuja 25 cm visoka bronasta soha Apolonova, ki drži v eni roki jelena, v drugi pa lavorov venec. Kip je umetniško delo iz 6. stoletja pred K. Blizu vile so odkrili tudi podzemne prostore, kjer so se najbrž vršile tajne svečanosti neke vzhodne verske ločine.

VILA CEZARJEVEGA MORILCA

Izkopavanja v Pompejih so dovedla do zelo zanimivega odkritja. Nedavno so našli pri izkopavanju mesta na bivališče odličnega Rimljana in izkazalo se je, da je bil dom last enega izmed zarotnikov

Advertisement for J. J. Telser Quality Furniture. Features: Zavod kvalitete in postrežbe od leta 1912. QUALITY FURNITURE. J. J. Telser. LOWEST PRICES. Zaloga vse vrste pohištva in Radijev za gotovino ali na lahke obroke. 2105-11 WEST 22nd STREET. Telefon Canal 6138 CHICAGO, ILL. GOVORIMO TUJEZEMSKJE JEZIKJE. Naša trgovina je najstarejša te vrste v naselbini. S pošteno postrežbo in obratom se je naša trgovina razvila, kakor se je. Zadovoljiti v vsakem oziru naše odjemalce, je bil vedno naš glavni cilj, kakor bo tudi v bodoče. Kdorkoli je začel kupovati pri nas — kupuje stalno pri nas, to radi postrežbe, dobrega blaga in radi zmernih cen. — Vabimo i Vas!

Advertisement for Kraft Velveeta cheese. Digestible as milk itself! NEW delight in Cheese flavor. Still another Kraft-Phenix triumph! New digestibility, health qualities and delicious new flavor added to cheese. In Velveeta all the valuable properties of rich milk are retained. Milk sugar, calcium and minerals. Good for everyone, including the children. Velveeta spreads, slices, or melts and toasts instantly. Try a half pound package today. KRAFT Velveeta The Delicious New Cheese Food

Cartoon titled 'TUBBY' and 'Honor Satisfied'. Tubby asks: 'IS IT SO YOUR MOM'S GONNA GET THE PLEACE TO FIND OUT WHO SENT THAT LOVE LETTER YOU WROTE TO YOUR COUSIN PATRICIA AN' SIGNED JOEY MOORES' NAME TO?'. Another character replies: 'WELL YOU'RE THE BIGGEST DUMMY I EVER HEARD OF - YOU CAN GO TO JAIL FOR THAT, DYA KNOW THAT, DUMMY?'. Tubby asks: 'DON'T YOU CALL ME A DUMMY'. The character replies: 'YES A DUMMY A GREAT BIG DUMMY!'. Tubby asks: 'YOU SAY THAT AGAIN AN' I'LL KNOCK YOUR BLOCK OFF!'. The character replies: 'IS THAT SO? WELL, JUST CONSIDER IT SAID AGAIN'. Tubby replies: 'AWRIGHT, CONSIDER YOUR BLOCK KNOCKED OFF!'.

POD VAŠKO LIPO

(Spomini in dogodki Father Miklavčiča)

Waukegan, Ill.

Ponosni so naši rojaki v Waukegan. Zakaj pa? Dobro se je obnesla konvencija naše katoliške Jednote. Zato so ponosni, nikar ne mislite da bi bil vzrok temu to, kar se je na konvenciji razpravljalo, o nečem, pač pa, ker so bili delegati kladane volje zaradi izvrstne potrebe na vse strani.

O Waukeganu se je mnogo govorilo v slovenskih časopisih. Natančno je bilo opisano vse, kar se je vršilo na konvenciji, tudi so se pohvalno izražali udeleženci zaradi velike gostoljubnosti dobrih waukeganskih vzhitnikov in Borovničarjev.

Dobrih 14 dni po konvenciji sem pa jaz šel v Waukegan in sem tam ostal 10 dni, nedomestoval sem gospoda župnika Butala. Bil sem že poprej večkrat v Waukegan, a se nisem nikdar dosti zanimal ne za mesto samo, ne za ljudi. Poznal sem le Kirnovo mamo, Vaskovo Ivano, g. župnika Azheta in njegovo postržnico Moniko. K drugim nisem šel in ji tudi nisem iskal.

Pred petimi leti sem neko popoldne prišel prvič v Waukegan. Kolektal sem za naša sosedstva v Lemontu. Nisem vedel drugega o tem mestu kakor da na 10. cesti živi največ Slovencev. Obiskal sem le par družin, nato pa odšel nazaj v Chicago. Pozneje me je pot večkrat pripeljala v Waukegan. Nisem hodil okoli, držal sem se le v župnišću pri Fathru Azhetu. Ko je bila slovesna 25 letnica fare, sem govoril v cerkvi pri glavni maši.

Letos pa, ko so mi v Lemontu povedali da bom šel zopet v Waukegan za 10 dni, sem pa odšel, da si hočem ogledati mesto in malo proučiti razmere naših rojakov in nato javnosti predstaviti Waukegan.

V Waukegan prihde iz Chicago najlaže po nadcestni železnici. Ako stanuješ v obližju katoliške cerkve, je najbolje, če vstopiš na Wood postaji, največ se do Adams postaje. Nikaj izstopiš, greš čez transfer most. Ugledal boš takoj na drugi strani rdeče se svetilniške električne luči. Tam je postaja in izdaja vožnih listkov. V Waukegan in Milwaukee električno železnico. Malo moraj čakati dohoda železnice, ta moment pa lahko porabiš, da vstopiš v postajno kavarno in tu prinese za 10c posodico prave kave in po vrhu še 4 cene izvrstnega belega kruha. Vzameš še lahko angleški časopis, list v roke in tako dosti novic popolnoma za nič. Med tem pa že postajejo mehaniki vabi ljudi za vstop na železnico. Podvizaj se, da dovi sedež pri oknu in se tako potokčas do Waukegan, kjer natančno skozi okno Chicago in naj mesta lepe pokrajine z vidnimi hišicami in vrtovi. Natančno paziš boš ugledele bližu Waukegan prstov, na katerem igrajo v golf obtečeni fanti in dekleta. Velik je, a ne tako obsežen kot golf bližu naše farme v Lemontu, ki je menda največji na celem svetu, vsaj tako je zapisano na tabli ob državni cesti. Lahko verjamem, ali pa

Videl sem tudi razne velike prodajalne pohištva v Johnsbournu, Pittsburghu in New Yorku in zunaj napis, da je započela in prodaja pohištva najlaže na vsem svetu. Bog ve? O Waukegan v mestu sem videl na prodajalno pohištva in najlaže na svetu. Sedaj je prodajalec pohištva, ki je največja v Chicagi blizu varone, morda je ta proizvajalec največjih na svetu a nima nikake baharije v napisih, le to pove, da napravijo 175,000

in župnišću. — Pred slovensko cerkvijo je pa še lep ograjen prostor z travo porasen, vmes pa krasne cvetice. Na človeka, ki prvič pride v Waukegan naredi okolica župnišča in cerkve imeniten vtis. Vstrij cerkve in župnišča malo naprej je pa taka sola, podomače bi rekli, kot bi jo iz škatljice vzel. Videl sem v Waukegan poljsko šolo, dve irske šole in nemško, a nobena ni tako praktična in krasna kot je ravno slovenska. Šolo je v zvezi tudi velika mogočna dvorana, v kateri je prostora za 400 ljudi. Lepo imate vse vi v Waukegan in lahko ste ponosni na svojo cerkev, župnišče in šolo. Ene reči sem pogrešal, če bi imeli še orglje v cerkvi, pa se lahko kosate z marsikatero slovensko župnijo. Ako bi pa vsi Slovenci (nad 300 družin) držali s cerkvijo, bi bila ena najlepših slovenskih far. A žalibog nad 200 družin se je čisto odtujilo cerkvi. V faro spada Slovencev nekaj nad sto družin, okrog 50 družin Slovkov in nekaj družin Hrvatov. Vseh skupaj, ki podpirajo cerkev je 200 družin, a te so pa vnete za svojo faro. Upam, da bo sv. Mala Terrezija pomagala g. župniku, ki jo zelo časti, da bo še pridobil one, ki so sedaj zunaj, kolikor se jih ni popolnoma izgubilo. Mladina od teh izgubljenih se že približuje in vsaki večer jih je nekaj na kegljišču in udeležujejo se že tudi farnih zabav in prireditev v korist cerkvi. Mimogrede moram omeniti, da so lani imeli pri kegljišču 5000 dohodkov in cerkev je dobila od te svote 2000 dolarjev. Kaj ne lep dohodek in za mladino domača zabava, ki jo obvaruje pred zlom modernega časa.

(Dač je prih.)

TO IN ONO.

MRAZ PRITISNIL

Buffalo, N. Y. — Po vseh vzhodnih državah je koncem preteklega tedna pritisnil oster mraz, katerega so po mnogih krajih spremljali sneženi meteži. Tako je v okolici na vzhodni strani tega mesta padel sneg do štiri čevlje na debelo in je na mnogih cestah popolnoma zavrl avtomobilski promet.

OBROT VELIKEGA

DNEVNIKA

Najbolj razširjen pariški dnevnik "Intransigeant" (nepopustljivi) je nedavno obhajal 50-letnico svojega obstoja. V njegovi veliki tiskarni je zaposleno 800 ljudi in list porabi dnevno po 17 ton kovine. Letno potrebuje nad 100.000 km papirja. Skupaj zložen bi tvoril ta papir 35 km visok stolp, torej bi bil 115-krat večji od Eiflovega. Za tisk porabi list na leto po 260.000 litrov barve in do 7.360.000 kg kovine.

TA KOLUMB!

Kje in kdaj se je junaški odkritelj Kristof Kolumb rodil, o tem se učeni svet še vedno prepira. Večina jih je mnenja, da je Kolumb sin nekega trgovca iz Genove. Zdjaj je pa menda profesor Ullua iz Peruja dokazal, da je Kolumb sin nekega morskega razbojnika iz Katalonije na Španskem.

MILWAUCANJE!

Družina z enim otrokom bi rada dobila primerno stanovanje s štirim sobami v okolici med šesto in deseto cesto v bližini National avenue. Ako bi kaka stranka imela tako stanovanje na razpolago, naj blagovolito sporočiti na upravo "Amerikanskega Slovencev" 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

SLUŽBO DOBI

slovenski pomočnik v delaven, ki dveh do tri leta skušnje. Pokličite Canal 0151 ali Canal 0164.

SMRTNA KOSA V INDIANA-POLISU

Indianapolis, Ind.

Dne 14. oktobra je izdihnil svojo dušo Frank Gnader, Pokojni je bil rojen 23. oktobra 1871 v Mozirju na spodnjem Stajerskem. V Ameriko je prišel l. 1903 in vedno je bival tukaj v Indianapolisu. Prišel je sem, ko Slovenci še niso imeli svoje cerkve. Ob nedeljah se hodili k sv. maši v cerkev sv. Antona.

Pokojni je bil bolan že 15 mesecev. Imel je namreč srčno bolezen. Zdravil ga je v njegovi bolnici Dr. Wagner. V času njegove bolezni se je podtrikrat v bolnišnico. Ko je dvakrat prišel iz bolnišnice, se je vsakokrat precej boljše počutil. Stanoval je pri družini Vrtačnik celih 19 let. V vseh njegovi bolezni so mu stregli, kolikor so pač najbolj mogli in znali. Pogreb je bil dne 17. oktobra ob 9. uri zjutraj. Nad 40 avtomobilov je prišlo pred Vrtačnikovo hišo, ko je ležal na mrtvaškem odru. Pogrebnik je bil Karl Stevens. 6 fantov pogrebnikov je korakalo poleg pogrebnega avtomobila od hiše Vrtačnikove pa do cerkve.

Tam so krsto zanesli v cerkev, kjer se je pričela sv. maša, katero je daroval domači župnik Rev. Father Kazimir Cvrecko. Po končani sv. maši smo se podali vsak na svoj avto in se odpeljali na pokopališče sv. Jožefa. Tja so se pripeljali tudi č. g. župnik, kjer so blagoslovili njegov grob in molili za pokojnim. Prav lepo se g. župniku zahvaljujemo za vse to, pa tudi za to, ker so pokojnega večkrat v njegovi bolnici obiskali in ga potolažili s tolažili sv. vere ter mu tudi prinesli na zadnjo uro sv. popotnico. Hvala lepa tudi tajniku društva sv. Alojzija, Franku Velikan, ki je imel vsak mesec skrb, da se je bolniški list podpisal, da ga je redno pošiljal na glavni urad jednote in je pokojni redno dobival bolniško podporo od KSKJ. Pokojni Frank Gnader je bil član dr. sv. Alojzija št. 52.

Zahvaljujem se vsem, ki so ga v njegovi bolezni obiskovali. Frank Čisek je bil vedno s svojim avtomobilom pripravljen obiskovati v bolnišnici. Tudi Nelson Krek je velikokrat peljal s svojim avtomobilom na obisk v bolnišnico. Ivan in Frances Klarič sta pa veliko pomagala doma v njegovi bolezni. Ko je pa bil v bolnišnici, sta ga pa tudi velikokrat šla obiskat. Hvala tudi Ivanu Hren, ki je bil vsak čas s svojim avtomobilom pripravljen za rajnega v vsaki potrebi.

Zahvaljujem se Franku in Frances Vrtačnik in celi družini, ki so mu ves čas pomagali in ga tolažili v njegovi bolezni. Zahvaljujem se vsem, ki so ga prišli krogit na mrtvaškem odru in vsem, ki so darovali krasne vence. Društveniki sv. Alojzija so mu podarili krasen venec in Nelson Krek, Mary Krek so tudi podarili krasen venec. Dalje so darovali vence: Jože in Marija Gačnik, Jakob in Marija Savinek, Fran in Franciška Vrtačnik, Jože in Ana Koren, Ivan in Ana Protnik. Hvala tudi vsem tistim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago za dan pogreba. Hvala lepa vsem, ki so pokojnega spremili na zadnjo pot in se od njega poslovili na pokopališču, kjer bo počival med svojimi prijatelji.

Dragi Frank, bodi ti lahka ameriška gruda. Dvema sestrama, Mariji in Franciški v stari domovini pa izrekam sožalje. (Ogl.)

Martin Štrucel, bratranec.

Budweiserjev slad je zaznamovan na vsakem polju

Budweiserjev ječmenov sladni sirup je zmagovalec povsod — predvsem zato, ker je prost vsakih nadomestkov, primesi, umetnega barvila, ponaredb ali umetnih dišav. Je 100 odstotno čist. To so njegove kakovostne lastnosti, katere zmagujejo. Neizmerna sredstva in močnjosti ene največjih ameriških industrij stoje za Budweiserjevim sladom in jamčijo za popolnost vsake posamezne kapljice. **NAJBOLJŠE, KAR MORE DENAR KUPITI.**

Anheuser-Busch

Budweiser

Barley-Malt Syrup

LIGHT OR DARK — RICH IN BODY — NOT BITTER

Makes Good Foods Better

Western Sales Corporation
1525 Newberry Ave. Chicago, Ill.
Phone Canal 7051

ANHEUSER-BUSCH — ST. LOUIS

Also Makers of Busch Extra Dry Ginger Ale

NEVAREN GANGSTER UJET

Chicago, Ill. — Oblastem se je posrečilo dobiti v pesti dolgo iskanega čičaškega gangsterja, Geo. Morana, voditelja butlegarske bande na severni strani mesta in enega najhujših Caponijevih konkurentov. Ujeli so ga spečega na nekem letovišču blizu Antioch, Ill., in ga prepeljali pred sodnijo v Waukegan. Zanj je zahtevan bond \$50,000.

KAMPANJA ZA "ZAPRAVLJANJE"

Muskegon, Mich. — Več mest, med njimi tudi Muskegon, je prišlo na novo idejo, ki se je po dosedanjih uspehih pokazala za zelo dobro. Priredila so namreč kampanjo, naj prebivalstvo potroši več denarja in naj si nakupi stvari.

NAZNANILO:

Spodaj podpisani tem potom naznanjam slovenski javnosti in članom krajevnih društev v Rock Springs in okolici, da sem sprejel delo pri pogrebniku L. L. Wildermuthu, Rock Springs, kot Registriran Embalmer. Vsi slovenski pogrebi bodo točno pod mojim nadzorstvom in po Vašem naročilu:

V slučaju potrebe in v času težkih ur, ko se naši dragi in ljubi ločijo od nas za vedno, ne pozabite, da Vaš rojak razume Vaše težnje žalostnega dne ločitve in da hočem Vam biti po najboljših močeh v Vašo zadovoljnost.

JOHN STAMPFEL Registriran Embalmer

Pri L. L. Wildermuthu, lastniku Pogrebnega Doma.
Telephone 38
Rock Springs, Wyoming.

FARMA NA PRODAJ

Želim prodati farmo v Alberti, Canadi, 161 akrov; ima lesa za poslopje in drva za kurjavo in dosti odprta zemlja za polje. Dobra voda. Zemlja je vzeta vsa okoli. Slovenci so zaseda in drugega naroda je dosti. Ena milja do šole in cerkve. 3 milje do žel. postaje in 8 milj do mesta. Raste vse; trava zraste po 3 čevlje visoko. Ker sem ostala brez gospodarja z otroci sem primorana prodati. Če koga veseli kmetija in če dobiti še več pojasnila, naj se oglasi na moj naslov:

MRS. BARBARA WERTIN
205 Watson Ave.,
Butte, Montana.

ki jih potrebuje, ali pa tudi ne potrebuje. S tem kupovanjem namreč, pravijo voditelji kampanje, bo prišel denar v cirkulacijo, trgovina bo postala živahna, trgovci bodo več naročali od tovarov, tovarne bodo zaposlile več delavcev in ti bodo zopet imeli denar, da bodo nakupovali stvari, in tako bo šlo živahno v krogu naprej.

Po 25 letih. — Ali veš, mojiček, da bo jutri 25 let, odkar sva se vzela? Pitano gos zakoljem.

POZOR!

Velika Blasnikova Pratika

za leto 1931

JE TUKAJ!

Cena 20 centov

S POŠTINO

Pišite takoj po nje dokler v zalogi.

Pratika je letos prav izvrstno urejena in bo vsakemu ugajala. Zastopniki in razpečevalci Pratik naj prijavijo, koliko jih želijo.

Naročila sprejema
Knjigarna Amer. Slovencev
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

POZOR!

Velika Blasnikova Pratika

Zabavo in dobiček

si delajo tisti, ki igrajo ta čudoviti instrument — zagotovi igralcu največjo popularnost in izpremeni dolgočasno v zabavo. Harmonika vsebuje v sebi za cel otarkektor. Njene harmonike so delane na roko od izurjenih mehanikov, pisalnike so najsvojijene iz najblijšega jekla in dajejo najboljšo kakovost glasov. Njene cene so najbolj niske. Kupujte brezplačno prout. Pišite na brezplačen katalog.

Italian Accordion Co.
323 W. Polk St., Dept. 38
Chicago, Ill.

DRUŠTVA KRŠČANSKIH MATER IN ŽENA POZOR!

Knjigarna "Amerikanski Slovencev", je te dni izdala nove društvene knjizice, v katerih so "PRAVILA IN OBREDNIK", ki se rabi pri sprejemu in društvenih shodih. V teh novih knjigah so dodane tudi Lavretanske litanije Matere Božje. Besedilo pravil in obrednika je preuredil preč. g. pater Odilo Hanjšek, O.F.M. misijonar in odgovarjajo sedanjim potrebam in razmeram maternih društev.

Društva in č. gg. župniki, ki so nas popraševali po teh knjigah jih sedaj lahko dobe.

Knjige so močno trdo vezane v platno in stane posamezni komad 35c. Društvam in č. gg. duhovnikom pri večjih naročitih dovoljujemo poseben popust.

Knjigarna
Amerikanski Slovencev

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

